

۱ کلمات کدام گزینه به ترتیب برای پر کردن جای خالی مناسب است؟

- اگر یک گزاره درست و دیگری نادرست باشد، ارزش ترکیب فصلی دو گزاره، است.
- اگر p نادرست و ارزش گزاره $p \Rightarrow q$ درست باشد، ارزش گزاره q ، است.
- ارزش گزاره دو شرطی $p \Leftrightarrow \sim p$ همواره است.

- (۱) درست، درست، درست
 (۲) درست، نادرست، درست
 (۳) نادرست، نادرست، نادرست
 (۴) درست، نادرست، نادرست

۲ اگر p هم‌ارزش با گزاره "هر مربعی مستطیل است" و q هم‌ارزش با گزاره "هر دو مثلث متشابه، هم‌نهشت‌اند" و r گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش گزاره $(r \vee \sim q) \Leftrightarrow (q \Rightarrow p)$ برابر ارزش کدام است؟

- (۱) $\sim r$
 (۲) q
 (۳) همواره درست
 (۴) همواره نادرست

۳ گزاره "۱۰ عددی اول است" با کدامیک از گزاره‌های زیر هم‌ارزش است؟

- (۱) ۵ عددی اول است.
 (۲) $2^4 = 4^2$
 (۳) هر ساعت ۶۰ ثانیه است.
 (۴) $3^2 + 4^2 = 5^2$

۴ گزاره $q \Rightarrow \sim [(p \wedge q) \vee (\sim q \Rightarrow p)]$ در چند حالت دارای ارزش نادرست است؟

- (۱) ۳
 (۲) صفر
 (۳) ۱
 (۴) ۲

۵ حاصل هم‌ارزی زیر کدام است؟

$$\sim (q \wedge \sim q) \wedge \sim (p \vee \sim p)$$

- (۱) p
 (۲) q
 (۳) درست
 (۴) نادرست

- (۱) در ترکیب شرطی اگر هر دو گزاره هم‌ارزش باشند، آنگاه ارزش گزاره شرطی نادرست است.
 (۲) در ترکیب شرطی اگر هر دو گزاره مخالف ارزش یکدیگر باشند، گزاره هم می‌تواند درست و هم نادرست باشد.
 (۳) در ترکیب شرطی اگر مقدم نادرست باشد، ارزش ترکیب همواره درست است.
 (۴) در ترکیب شرطی اگر مقدم درست و تالی نادرست باشد، ارزش ترکیب همواره نادرست است.

ارزش کدام گزاره مرکب زیر، درست است؟

- (۱) عدد ۲ عددی اول است و عدد $(-1)^n$ عددی همواره مثبت است. ($n \in \mathbb{N}$)
 (۲) افلاطون شاگرد ارسطو است یا نویسنده کتاب ارغنون می‌باشد.
 (۳) $(\sqrt{2} - 1)^2 = 3 \Leftrightarrow 2 + 3 \times 4 = 20$
 (۴) اگر ۹۱ عددی مرکب باشد، آنگاه $\sqrt{2}$ عددی گویا است.

هم‌ارز گزاره $(\sim q \vee T) \wedge (F \wedge p)$ کدام است؟

F (۲)	T (۱)
q (۴)	p (۳)

- چه تعداد از جملات زیر، گزاره درست است؟
 الف- سیب قرمز از سیب زرد خوشمزه‌تر است.
 ب- همه اعداد اول، فرد می‌باشند.
 پ- از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر.
 ت- عدد ۵ عددی گویا است.
 ث- افلاطون نویسنده کتاب ارغنون است.

۳ (۲)	۴ (۱)
۱ (۴)	۲ (۳)

حاصل هم‌ارزی زیر کدام است؟

$$q \vee \sim (p \vee \sim q) = ?$$

q (۲)	p (۱)
$\sim q$ (۴)	$\sim p$ (۳)

کدام یک از گزینه‌های زیر، یک گزاره است؟

- (۱) عدد ۲ را روی تخته بنویس.
 (۲) $\{2\} \subseteq \{1, 3\}$
 (۳) هوا سرد است؟
 (۴) چه گل خوشبویی

۱۲ اگر p و q دو گزاره دلخواه باشند در کدام حالت ارزش گزاره، $(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (p \Leftrightarrow q)$ نادرست است؟

- (۱) p و q هر دو نادرست باشند.
 (۲) p و q هر دو درست باشند.
 (۳) p درست و q نادرست باشد.
 (۴) p نادرست و q درست باشد.

۱۳ حاصل هم‌ارزی زیر کدام است؟

$$\sim r \wedge \sim (\sim s \wedge r) \equiv ?$$

- (۱) s
 (۲) $\sim s$
 (۳) r
 (۴) $\sim r$

۱۴ اگر گزاره‌های $\sim p \Rightarrow q$ و $p \Rightarrow q$ هر دو درست باشند، آنگاه کدام گزاره زیر همواره درست است؟

- (۱) $q \vee p \Rightarrow q$
 (۲) $q \vee p \Rightarrow p$
 (۳) $p \wedge \sim q$
 (۴) $q \vee p \Rightarrow p \wedge q$

۱۵ اگر p گزاره‌ای درست، q گزاره‌ای نادرست و r گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش کدام‌یک از گزاره‌های مرکب زیر، به‌طور صحیح مشخص نشده است؟

- (۱) $(q \Rightarrow p) \wedge r \equiv F$
 (۲) $(r \Rightarrow p) \vee q \equiv T$
 (۳) $(r \Rightarrow p) \Rightarrow q \equiv F$
 (۴) $(p \Rightarrow q) \Rightarrow r \equiv T$

۱۶ اگر ارزش گزاره $p \vee q$ نادرست باشد، عبارت زیر با کدام گزینه هم‌ارز است؟

$$[(\sim p \wedge q) \vee (p \vee F)]$$

(T گزاره همیشه درست و F گزاره همیشه نادرست است.)

- (۱) T
 (۲) $\sim p$
 (۳) F
 (۴) q

۱۷ عکس نقیض گزاره شرطی "اگر n عددی فرد باشد، آنگاه $3n$ عددی فرد است." ($n \in \mathbb{Z}$) کدام است؟

- (۱) اگر $3n$ زوج باشد، آنگاه n زوج است. ($n \in \mathbb{Z}$)
 (۲) اگر $3n$ فرد باشد، آنگاه n فرد است. ($n \in \mathbb{Z}$)
 (۳) اگر n زوج باشد، آنگاه $3n$ زوج است. ($n \in \mathbb{Z}$)
 (۴) اگر n زوج باشد، آنگاه $3n$ فرد است. ($n \in \mathbb{Z}$)

۱۸ اگر ارزش گزاره $(\sim p) \vee (\sim q \wedge p)$ نادرست باشد، آنگاه ارزش p و q به ترتیب چگونه باشد؟ (T : درست، F : نادرست)

- (۱) $F-T$
 (۲) $T-F$
 (۳) $T-T$
 (۴) $F-F$

$$(p \wedge \sim q) \vee (p \Rightarrow q) \equiv ?$$

T (۲)

F (۱)

q (۴)

P (۳)

کدام یک از گزینه‌های زیر یک گزاره است؟

۲۰

- (۱) علی باهوش است.
 (۲) درس ریاضی درس سختی است.
 (۳) کنکور امسال خیلی مفهومی بود.
 (۴) برتراند راسل در روز ۱۸ می ۱۸۷۲ متولد شد.

دربارهٔ نظم و نثر سبک عراقی کدام گزینه صحیح نیست؟

۲۱

- (۱) در این دوره قصیده رواجی ندارد.
 (۲) نثر این دوره عمدتاً نثر پیچیده‌ای است.
 (۳) شعر این دوره دارای معانی آسمانی است.
 (۴) این عصر زمان ایجاد قالب‌های جدید است.

بیت زیر در کدام گزینه به درستی تقطیع شده است؟

۲۲

"این درختانند همچون خاکیان دست‌ها بر کرده‌اند از خاکدان"

- (۱) این درختانند هم‌چون خاک‌کیان دست‌ها بر کرده‌اند از خاک‌دان
 (۲) این درختانند هم‌چون خاک‌کیان دست‌ها بر کرده‌اند از خاک‌دان
 (۳) این درختانند هم‌چون خاک‌کیان دست‌ها بر کرده‌اند از خاک‌دان
 (۴) این درختانند هم‌چون خاک‌کیان دست‌ها بر کرده‌اند از خاک‌دان

کدام گزاره دربارهٔ اوضاع هنری، ادبی و اجتماعی قرن نهم درست است؟

۲۳

- (۱) این دوره، دوران پسرفت ادبیات است.
 (۲) در این دوره بیشتر به هنرهای تصویری اهمیت داده می‌شد.
 (۳) در دوران شاهرخ‌میرزا قرآن و شاهنامه را با تذهیب و خط خوش می‌نوشتند.
 (۴) دولت‌شاه سمرقندی و جامی از شاعران و نویسندگان این دوره هستند.
 پدیدآورندگان "مکاتیب - صد پند - نفحات‌الانس - عشاق‌نامه" به ترتیب خالق آثار نیز هستند.

۲۴

- (۱) مجالس سبعه - رسالهٔ دلگشا - بهارستان - لمعات
 (۲) فیه ما فیه - تاریخ‌گزیده - تحفة‌الاحرار - جامع‌التواریخ
 (۳) مثنوی معنوی - اخلاق‌الاشراف - تذکرة‌الاولیا - تاریخ‌جهانگشا
 (۴) دیوان شمس - موش و گربه - مرصاد‌العباد - جمشید و خورشید

همه بزرگان به جز در یورش ویرانگر مغول ها کشته شدند.

۲۵

- (۱) عطار نیشابوری
 (۲) کمال‌الدین اسماعیل
 (۳) نجم‌الدین کبری
 (۴) عطاملک جوینی

درون‌مایه کدام اثر متفاوت است؟

۲۶

- (۱) مرصادالعباد
 (۲) دیوان شمس
 (۳) نفحات‌الانس
 (۴) المعجم

آهنگ و وزن کدام بیت متفاوت است؟

۲۷

- (۱) عزم دیدار تو دارد جان بر لب آمده بازگردد یا برآید چیست فرمان شما
 (۲) بس غریب افتاده است آن مور خط گرد رُخت گر چه نبود در نگارستان خط مشکیم غریب
 (۳) ماجرا کم کن و بازآ که مرا مردم چشم خرقة از سر به درآورد و به شکرانه بسوخت
 (۴) آن شب قدری که گویند اهل خلوت امشب است یارب این تأثیر دولت در کدامین کوب است

در کدام مصراع، واژه قافیه یک پایه آوایی را تشکیل می‌دهد؟

۲۸

- (۱) خرامان از درم بازآ کت از جان آرزومندم:
 (۲) به دیدار تو خشنودم، به گفتار تو خرسندم:
 (۳) که من مهر دگر یاران ز هر سویی پراکندم:
 (۴) به حق دوستی جانا که باور دار سوگندم:

مؤلف چند اثر نادرست ذکر شده است؟

۲۹

"تاریخ و صاف: عطاملک جوینی / مرصاد العباد: نجم‌الدین رازی / جامع‌التواریخ: رشیدالدین فضل‌الله / رساله دلگشا: حمدالله مستوفی / صد پند: عبید زاکانی / تذکره دولت‌شاه: امیرعلی شیر نوایی / بهارستان: عبدالرحمن جامی / جمشید و خورشید: سلمان ساوجی"

- (۱) چهار
 (۲) سه
 (۳) دو
 (۴) یک

کدام گزینه دلیل ضعف زبان فارسی در دوره مغول است؟

۳۰

- (۱) فارسی‌زبان نبودن حاکمان مغول.
 (۲) کشته شدن نویسندگان و دانشمندان و متواری شدن آن‌ها.
 (۳) از بین رفتن مراکز ادب.
 (۴) تشکیل سبک عراقی.

مرز پایه‌های آوایی بیت زیر، در کدام گزینه به‌درستی مشخص شده است؟
 "دل و دینم شد و دلبر به ملامت برخاست
 گفت با ما منشین کز تو سلامت برخاست"

- (۱) دِلْ دِیْ نِم شُدْ دُلْ بَر بَ مَلا مَت بَر خَاسَت گَفت با ما مَن شین کز تو سَ لا مَت بَر خَاسَت
 (۲) دِلْ دِیْ نِم شُدْ دُلْ بَر بَ مَ لا مَت بَر خَاسَت گَفت با ما مَن شین کز تو سَ لا مَت بَر خَاسَت
 (۳) دِلْ و دِیْ نِم شُد و دُلْ بَر بَ ه مَ لا مَت بَر خَاسَت گَفت با ما مَن شین کز تو سَ لا مَت بَر خَاسَت
 (۴) دِلْ دِیْ نِم شُدْ دُلْ بَر بَمَ لا مَت بَر خَاسَت گَفت با ما مَن شین کز تو سَ لا مَت بَر خَاسَت

وزن شعر در حقیقت

- (۱) حاصل خوانش صحیح بیت است.
 (۲) شکل‌گیری پایه‌های آوایی است.
 (۳) حاصل چینش منظم پایه‌های آوایی یا ارکان عروضی است.
 (۴) درک نظم یکنواخت مصراع است.

کدام شاعر از شعرای قرن هشتم نیست؟

- (۱) حمدالله مستوفی
 (۲) ابن‌یمین
 (۳) عبید زاکانی
 (۴) سلمان ساوجی

ابیات زیر که دربارهٔ قتل‌عام مغول‌ها در اصفهان سروده شده است، از کیست؟
 "کس نیست که تا بر وطن خود گرید
 بر حال تباه مردم بد گرید
 دی بر سر مُرده بی دو صد شیون بود
 امروز یکی نیست که بر صد گرید"

- (۱) شمس قیس رازی
 (۲) نجم‌الدین رازی
 (۳) کمال‌الدین اسماعیل
 (۴) فخرالدین عراقی

تقطیع درست مصراع زیر در کدام گزینه آمده است؟
 "هرکه چیزی دوست دارد جان و دل بر وی گمارد"

- (۱) هَر کِ چی زی دوست دا رد جا نْ دِلْ بَر وی گَم آرد
 (۲) هَر کِ چی زی دوست دا رد جا نْ دِلْ بَر وی گُ ما رد
 (۳) هَر کِ چیزی دوست دا رد جا نْ دِلْ بَر وی گُ ما رد
 (۴) هَر کِ چی زی دو ست دا رد جان دِلْ بَر وی گُ ما رد

مؤلف آثار زیر به ترتیب چه کسانی هستند؟
 "جمشید و خورشید، صد پند، تاریخ پیامبران، نجات‌الانس"

- (۱) عراقی، عبید زاکانی، مستوفی، جامی
 (۲) سلمان ساوجی، عبید زاکانی، مستوفی، جامی
 (۳) خواجه، عبید زاکانی، نجم دایه، جامی
 (۴) عراقی، خواجه، مستوفی، جامی

- (۱) مسجع و مصنوع است.
- (۲) دارای موازنه است.
- (۳) نثری شیوا و آراسته دارد.
- (۴) مزین به آیات و احادیث است.

- (۱) با روی کار آمدن حکومت صفوی و ترویج مذهب شیعه، شاعران این دوره به شعر ستایشی و درباری روی آوردند.
- (۲) شاهان صفوی علاوه بر ترویج زبان ترکی در ایران، به زبان فارسی نیز شعر گفته‌اند و به نوعی به این زبان علاقه نشان داده‌اند.
- (۳) در دوره سبک عراقی به دلیل کشته شدن بسیاری از دانشمندان و ادیبان، زبان و ادبیات فارسی دچار سستی و نابسامانی شد.
- (۴) نثر دوره عراقی به دو جریان ساده‌نویسی و پیچیده‌نویسی گرایش پیدا کرد که آثاری مثل طبقات ناصری جزء نثرهای ساده این دوره است.

- (۱) حمله مغول مربوط به قرن هفتم است.
- (۲) نظامی و جامی هم‌عصر یکدیگرند.
- (۳) تیموریان در قرن هشتم به ایران وارد شده‌اند.
- (۴) سبک عراقی مربوط به قرن ششم تا دهم است.

"مرا که‌گه به دردی یاد می‌کن که دردت مرهم جان می‌نماید"

- (۱) در این علت سرای دهر خرسندی طبیعت کن
- (۲) دلم در درد تو درمان نجوید
- (۳) درمان طمع کن که شود درد تو درمان
- (۴) ای درد تو درمان دل و رنج تو راحت
- (۱) چو تسکین‌سازت او باشد کند درد تو درمانی
- (۲) که درد عشق درمان برنتابد
- (۳) بس درد که درمان شود از کندن دندان
- (۴) اشکم نمک آب و جگر خسته جراحی

- (۱) ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی
- (۲) بیان ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی مناطق
- (۳) نگارش زندگی‌نامه مفاخر و مشاهیر محلی
- (۴) نگارش تاریخ جهان از آغاز آفرینش عالم

- (۱) التاجی فی اخبار الدولة الدیلمیة
- (۲) تاریخ روضة الصفا فی السیرة الانبیا و الملوک و الخلفاء
- (۳) تاریخ بیهقی
- (۴) تاریخ عالم‌آرای عباسی

در کدام روش مورخ ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد از برخی جنبه‌ها چشم‌پوشد؟

۴۳

- (۱) تاریخ‌نگاری روایی
(۲) تاریخ‌نگاری ترکیبی
(۳) تاریخ‌نگاری تحلیلی
(۴) سال‌شماری

به ترتیب رواج و رونق تاریخ‌های منظوم در کدام دوره بود؟ و یکی از برجسته‌ترین منظومه‌های حماسی و تاریخی چیست؟

۴۴

- (۱) تیموریان - ظفرنامه
(۲) مغولان - شاهنامه فردوسی
(۳) تیموریان - شاه اسماعیل‌نامه
(۴) مغولان - تیمورنامه

کدام کتاب زیر، اثر خواجه نظام‌الملک توسی است؟

۴۵

- (۱) بوستان
(۲) گلستان
(۳) روضه‌الصفاء
(۴) سیاست‌نامه

کتاب‌های اخبارالطوال و فتوح‌البلدان به ترتیب اثر کدام تاریخ‌نگار می‌باشد؟

۴۶

- (۱) مسعودی - طبری
(۲) امینی - استخری
(۳) ابن‌سعد و اقدی - یعقوبی
(۴) دینوری - بلاذری

به ترتیب "عجائب‌المقدور"، "شاهنامه" و "المسالک‌والممالک" جزء کدام‌یک از گونه‌های تاریخ‌نگاری هستند؟

۴۷

- (۱) اندرزنامه‌ها، تک‌نگاری‌ها و متون جغرافیایی
(۲) تک‌نگاری، تاریخ‌های منظوم، متون جغرافیایی
(۳) تاریخ‌های سلسله‌ای، تاریخ‌های محلی و تک‌نگاری
(۴) تاریخ‌های عمومی، تاریخ‌های سلسله‌ای و تاریخ‌های محلی

هریک از آثار زیر به ترتیب جزء کدام‌یک از انواع تاریخ‌نگاری‌ها محسوب می‌شود؟
(الف) تجارب‌الامم (ب) مروج‌الذهب (ج) تاریخ بیهقی (د) فتوح‌البلدان (ه) اخبارالطوال

۴۸

- (۱) روایی - روایی - ترکیبی - ترکیبی - تحلیلی
(۲) ترکیبی - ترکیبی - تحلیلی - روایی - تحلیلی
(۳) روایی - تحلیلی - ترکیبی - تحلیلی - روایی
(۴) تحلیلی - تحلیلی - ترکیبی - ترکیبی - ترکیبی

معروف‌ترین اثر تاریخی محلی که از مؤلفی ناشناخته به یادگار مانده کدام است؟

۴۹

- (۱) فارسنامه
(۲) تاریخ رویان
(۳) تاریخ سیستان
(۴) حدود‌العالم

کدام مؤلف در سبک تاریخ‌های عمومی، تاریخ‌نگاری کرده است؟

۵۰

- (۱) ابن‌عربشاه
(۲) محمد بن جریر طبری
(۳) عنصرالمعالی
(۴) ابوالفضل بیهقی

جغرافی‌دانان باتوجه‌به معیارهای طبیعی و انسانی، کدام اقدام را دربارهٔ نواحی انجام می‌دهند؟

۵۱

- ۱) جابه‌جایی نواحی بر روی نقشه و تعیین آن‌ها به‌عنوان یک بخش
- ۲) تغییر ناحیه‌های قدیمی به ناحیه‌های جدید و توجه به همگونی آن‌ها
- ۳) تعیین و ترسیم حدود یا مرزهای هر ناحیه بر روی نقشه
- ۴) در نظر گرفتن موقعیت مکانی و آب‌وهوایی هر ناحیه جهت تغییر آن‌ها

تمایل انسان‌ها به ایجاد راه‌آهن در نواحی پست و جلگه‌ای نسبت به نواحی مرتفع معلول آن است که:

۵۲

- ۱) نواحی مختلف روی هم تأثیر می‌گذارند.
- ۲) انسان‌ها بر محیط طبیعی غلبه یافته‌اند.
- ۳) زندگی انسان‌ها تحت تأثیر محیط است.
- ۴) هر ناحیه شرایط خاصی به انسان‌ها ارائه می‌دهد و انسان‌ها در چهارچوب آن دست به عمل می‌زنند.

کدام‌یک از عبارات ذیل نادرست است؟

۵۳

- ۱) در کشور سوئیس چهار زبان رسمی وجود دارد.
- ۲) هر دین تقریباً قلمرو جغرافیایی خاصی را در سرزمین هند اشغال کرده است.
- ۳) بیشترین جمعیت اقوام در افغانستان به قومیت پشتون تعلق دارد.
- ۴) نواحی صنعتی مهم در قارهٔ اروپا بیشتر در شمال و شرق این قاره قرار گرفته‌اند.

عبارت زیر، مربوط به کدام‌یک از انواع روابط زیر است؟

۵۴

"دولت امارات متحدهٔ عربی با ساختن جزیره‌های مصنوعی در آب‌های خلیج فارس، نواحی جدیدی در منطقهٔ ایجاد کرده است. کاربری این جزایر مسکونی، تفریحی و تجاری است و ویلاها و آپارتمان‌های لوکس، امکانات تفریحی و بازار و هتل در این جزایر مصنوعی در حال احداث است."

- ۱) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.
- ۲) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.
- ۳) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.
- ۴) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

تعیین مرزهای کدام یک از نواحی زیر دشوارتر است؟

۵۵

۱) نواحی ساحلی	۲) نواحی زبانی
۳) زیست‌بوم‌ها	۴) نواحی خاکی

زیست‌بوم‌ها جزء کدام‌یک از انواع مختلف هستند؟

۵۶

۱) انسانی	۲) سیاسی
۳) کوهستانی	۴) طبیعی

مردم نواحی "الف" و "ب" در کشور سوئیس به ترتیب به کدام زبان رسمی صحبت می‌کنند؟

۵۷

- (۱) رمانش - آلمانی
- (۲) رمانش - فرانسه
- (۳) ایتالیایی - آلمانی
- (۴) ایتالیایی - فرانسه

کدام یک از کارهای زیر، صرفاً کاری جغرافیایی به حساب می‌آید؟

۵۸

- (۱) عکس‌برداری هوایی
- (۲) زمین‌شناسی
- (۳) اندازه‌گیری
- (۴) ناحیه‌بندی

در کشور افغانستان اقوام بیشترین پراکندگی و کمترین پراکندگی را دارند.

۵۹

- (۱) پشتون - بلوچ
- (۲) آیماق - ازبک
- (۳) تاجیک - ترکمن
- (۴) پشتون - ترکمن

کدام یک از عبارات ذیل نادرست است؟

۶۰

- (۱) در کشور سوئیس چهار زبان رسمی وجود دارد.
- (۲) هر دین تقریباً قلمرو جغرافیایی خاصی را در سرزمین هند اشغال کرده است.
- (۳) بیشترین جمعیت اقوام در افغانستان به قومیت پشتون تعلق دارد.
- (۴) نواحی صنعتی مهم در قاره اروپا بیشتر در شمال و شرق این قاره قرار گرفته‌اند.

به ترتیب از بخش فردی جهان انسانی و بخش اجتماعی آن، با کدام عنوان یاد می‌کنند؟

۶۱

- (۱) جهان اجتماعی - جهان طبیعی
- (۲) جهان ذهنی - جهان فرهنگی
- (۳) جهان طبیعی - جهان اجتماعی
- (۴) جهان فرهنگی - جهان ذهنی

فرهنگ جهانی چگونه می‌تواند زمینه گسترش و تحقیق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد؟

۶۲

- (۱) انکار نقش انسان و تأکید بر علوم تجربی
- (۲) ایجاد روحیه تعهد و مسئولیت در انسان‌ها
- (۳) تأکید بر قطبی‌شدن جهان و تحمیل ارزش‌ها
- (۴) ایجاد عدالت و قسط در جهان و پایبندی به آن

به ترتیب منظور از انحلال و سلاسل در قرآن کریم چیست؟ و نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با طبیعی چه پیامدی دارد؟

(۱) باورها و اعمالی که مانع دستیابی انسان به حقیقت خود و جهان هستی می‌شوند - ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

(۲) باورها و اعمالی که مانع دستیابی انسان به حقیقت خدا و جهان هستی می‌شوند - ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

(۳) زنجیره‌هایی هستند که انسان را در دنیا و آخرت به بند می‌کشند - ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و طبیعی سلب می‌کند.

(۴) دیدگاه‌هایی که با دیدگاه دینی و مذهبی در تقابل هستند - باعث عدم شناخت صحیح جهان هستی می‌شود.

ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به کدام بخش از جهان انسانی تعلق دارد؟

(۱) فردی (۲) اجتماعی

(۳) فرهنگی (۴) تکوینی

عبور از محدوده قومی و منطقه‌ای فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌هایشان مربوط به قوم خاصی است، کدام نتیجه را در پی دارد؟

(۱) سلطه‌جویی نسبت به سایر اقوام (۲) تعامل با سایر فرهنگ‌ها و تمدن‌ها

(۳) نزاع و ستیز با فرهنگی مثل خودشان (۴) تعارض میان اقوام داخلی همان فرهنگ

به ترتیب کدام‌یک نظر کسانی است که جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و عینی می‌دانند و کدام‌یک دیدگاه گروهی است که جهان عینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند؟

(۱) بین علوم طبیعی، انسانی و اجتماعی تفاوت واقعی وجود ندارد - ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند.

(۲) علوم مربوط به ذهن افراد و فرهنگ جامعه نظیر علوم طبیعی است - جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند.

(۳) جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ جامعه است - ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.

(۴) ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی دارند - جهان عینی و طبیعی را ماده خامی می‌دانند که در معرض برداشت‌ها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرند.

این موارد به ترتیب با چه مفاهیمی ارتباط دارند؟

"دفاع از لایه‌های بنیادین و هویتی خود"، "امکان داوری درباره حق یا باطل بودن فرهنگ‌های مختلف" و "پیدایش برخی نهضت‌های جدید دینی."

(۱) مسئولیت و تعهد یکی از ویژگی‌های مطلوب جهانی - ارزش‌ها و عقاید اجتماعی را پدیده‌های صرفاً تاریخی دانستن - رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی جهان

(۲) مقاومت در برابر تغییر جهان اجتماعی - محدود شدن علوم اجتماعی به معنای تجربی آن - رقابت شاهزادگان اروپایی با قدرت کلیسا

(۳) ویژگی عقلانیت در فرهنگ مطلوب جهانی - محدود نشدن علوم اجتماعی به معنای تجربی آن - سکولاریسم پنهان

(۴) عمیق‌ترین پدیده اجتماعی - آرمانی دانستن عقاید و ارزش‌های اجتماعی - مخالفت با جریان‌های دنیاگرایانه

فرهنگ جهانی باید از کدام ارزش جهان‌شمول برخوردار باشد؟

(۱) سلطه‌جویی

(۲) معنویت

(۳) ظلم و ستم

(۴) وحدت هویت

به ترتیب، توضیحات کدام گزینه درباره گونه نخست فرهنگ در حال جهانی‌شدن درست است و درباره ارزش حقیقت درست نیست؟

(۱) فرهنگ‌هایی است که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی است - فرهنگی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند.

(۲) چنین فرهنگی با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کند - آدمی درباره مرگ و زندگی خود پرسش‌های بنیادینی دارد که باید به آن‌ها پاسخ داد.

(۳) فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور می‌کند و در پهنه جهان گسترش می‌یابد - برخی قیدوبندها مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند.

(۴) در زمان واحد در سرزمین‌های متعدد، فرهنگ‌های گوناگونی شکل می‌گیرند - فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

درباره بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی کدام گزینه نادرست است؟

(۱) بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد. هر نوع عقیده و اخلاق جویای فرهنگی متناسب با خود است.

(۲) هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد و به همان نوع، اجازه بروز و ظهور می‌دهد.

(۳) هنگامی که فرد بر اساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به محدوده اجتماعی و فرهنگی وارد می‌شود.

(۴) وقتی فردی درباره مسئله خاصی می‌اندیشد یا اندیشه خود را به صورت گفتار و نوشتار بیان می‌کند، در محدوده ذهنی و فردی خود به سر می‌برد.

..... ماندن در فطرت اول را و از انسان‌ها می‌خواهد که به مرحله‌ای برتر و عالی‌تر "....." برسند.

۷۱

(۱) ملاصدرا - شایسته انسان می‌داند. - فطرت

(۲) بوعلی‌سینا - مقدمه ورود به انسانیت می‌داند. - فطرت ثانی

(۳) سقراط - مقدمه دانش بشری می‌داند. - فطرت اول

(۴) ملاصدرا - شایسته انسان نمی‌داند. - فطرت ثانی

کدام فیلسوف ایرانی مسلمان مردم را به واقف و سائر تقسیم نموده و ویژگی متمایزبخش آن‌ها در کدام عبارت به درستی آمده است؟

۷۲

(۱) ملاصدرا - واقف به دانش ظاهری دل خوش کرده، ولی سائر از ظواهر و محسوسات عبور کرده است.

(۲) ملاصدرا - واقف فقط از شنیده‌ها بهره می‌برد، ولی سائر می‌کوشد تا به معقولات راه یابد.

(۳) علامه طباطبایی - کار واقف تقلید از دیگران است، اما سائر اهل حرکت و پویایی است.

(۴) علامه طباطبایی - واقف فقط از شنیده‌ها بهره می‌برد، ولی سائر به شنیده‌ها بسنده نمی‌کند.

کدام پرسش فلسفی نیست؟

۷۳

(۱) سرانجام انسان در این جهان چیست؟

(۲) آیا این جهان قانونمند است؟

(۳) چرا درد و رنج هست؟

(۴) تفاوت دانش با علم نجوم چیست؟

دانشمندان زمان سقراط خود را می‌خواندند.

۷۴

(۱) سوفیست

(۲) فیلسوف

(۳) دوستدار دانایی

(۴) فیلسوفیا

کدام گزینه درارتباط با مطلب زیر نادرست است؟

۷۵

"کسانی که معتقد باشند انسان دارای دو بُعد است و"

(۱) در علم روانشناسی به بُعد مجرد او هم می‌پردازند.

(۲) در روانشناسی جایگاه آن را در رفتار و تربیت نشان می‌دهند.

(۳) چنین افراد در وجودشناسی پذیرفته‌اند که "وجود بر دو قسم مادی و مجرد از ماده است".

(۴) پایه‌های تربیتی در روانشناسی را بر بُعد مجرد قرار می‌دهند.

سوفیست‌ها این نظر را مطرح می‌کردند که

۷۶

(۱) انسان قادر به تشخیص درستی یا نادرستی ادراکات خود نیست.

(۲) واقعیت تابع درک انسان است، نه درک انسان تابع واقعیت

(۳) انسان همواره در ادراکات خود دچار خطا است.

(۴) ما فقط از واقعیاتی آگاه می‌شویم که آن را درک می‌کنیم.

(۱) بررسی درستی از شناخت حسی

(۲) مبانی و زیربناهای علوم را مورد پژوهش قرار می‌دهد.

(۳) اینکه شناخت حسی مبنا و شالوده اصلی شناخت تجربی است.

(۴) مقدم بودن اصول عقلی در تحقیقات فلسفی

کدام‌یک از گزینه‌های زیر تفکر غیرفلسفی است؟

(۱) انسان موجودی کنجکاو و پرسشگر است.

(۲) جهان محدود یا نامحدود است؟

(۳) معنا و مقصود آزادی چیست؟

(۴) شناسایی حقیقت و چیستی پدیده‌ها

بهترین راه شناخت مکتب لیبرالیسم چیست؟

(۱) بنیان‌گذاران این مکتب را بشناسیم.

(۲) فلسفه وجود این مکتب را بشناسیم.

(۳) فلسفه‌ای را مطالعه کنیم که پشتوانه آن است.

(۴) مسائل بنیادی آن را بررسی کنیم.

کدام مورد موضوع مورد بحث فلسفه نیست؟

(۱) بنیادی‌ترین و نهادی‌ترین مسائل

(۲) اصل وجود و حقیقت جهان

(۳) پاسخگویی عمیق‌ترین دغدغه‌های بشری

(۴) بحث درباره کسب فضیلت‌ها و دوری از بدی‌ها

پاسخ‌های خردمندانه به مسائل علمی در روانشناسی بیانگر چه مفهومی است؟

(۱) فرضیه

(۲) نظریه

(۳) تجربه

(۴) بیان مسئله

"در جستجوی چیزی بودن باعث می‌شود تا روش علمی، هدفمند باشد"، این عبارت مربوط به کدام مفهوم از تعریف روش علمی است؟

(۱) فرآیند

(۲) پیش‌بینی

(۳) نظام‌دار بودن

(۴) موقعیت نامعین

دوست شما ۱۰ گوی با ده رنگ متفاوت که از اعداد ۱ تا ۱۰ شماره‌گذاری شده‌اند را به شما نشان می‌دهد و از شما می‌خواهد با دیدن سه رنگ به‌طور تصادفی شماره آن‌ها را بگویید. مثال ذکر شده مربوط به کدام گزینه است؟

(۱) ادراک

(۲) استدلال

(۳) شناخت

(۴) توجه

کدام گزینه زیر تعریف "به معنای دریافت و فهم بیشتر است" را شامل می‌شود؟

(۱) حافظه

(۲) استدلال

(۳) پردازش

(۴) ادراک

(۱) واژه توصیف، به چیستی یک پدیده مربوط می‌شود.

(۲) در استناد به نظر صاحب‌نظران و مقام صلاحیت‌دار با کمک فلسفه و روش‌های مبتنی بر منطق به حقیقت چیزی پی می‌برند.

(۳) موفقیت در رسیدن به پیش‌بینی و کنترل به چگونگی توصیف و تبیین پدیده مورد مطالعه بستگی دارد.

(۴) فرضیه می‌تواند صحیح یا غلط باشد.

لوب گیجگاهی در کدام مورد نقش اساسی دارد؟

(۱) ثبات ادراکی (۲) رفتارهای انگیزشی

(۳) کنترل حرکات ظریف بدن (۴) دریافت اطلاعات حسی از همه جای بدن

کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

(۱) سطح ظاهری یک نظریه ساختار شکلی و نحوه نگارش آن و سطح تجربی، تجربه‌پذیری و پژوهش‌پذیری آن است.

(۲) فرضیه‌ها می‌توانند ضمن اینکه در پاسخ به یک سوال بیابند باعث طرح سوال‌های دیگر هم شوند. فرضیه‌ها در صورت تایید تجربی به نظریه تبدیل می‌شوند.

(۳) نظریه‌ها با ترکیب اصول و قوانین مختلف به دست می‌آیند و دارای دو سطح ظاهری و تجربی هستند.

(۴) فرضیه می‌تواند صحیح یا غلط باشد دانشمندان فرضیه را می‌آزمایند تا به درستی آن پی‌برند تا در صورت تایید به‌عنوان یک اصل یا قانون پذیرفته شود.

روانشناسی جهت معالجه مراجع خود که به وسواس مبتلا است، می‌خواهد به تبیین هدف خود بپردازد، کدام گزینه زیر معرف این مرحله است؟

(۱) در پرونده بیمار می‌نویسد که او در طی روز بارها دست‌های خود را می‌شوید.

(۲) سعی می‌کند دلایل ابتلای بیمار خود را به وسواس مورد شناسایی و بررسی قرار دهد.

(۳) به بیمار اعلام می‌دارد که اگر وسواس خود را معالجه نکند، گرفتار مشکلات زناشویی می‌شود.

(۴) درمان شناختی - رفتاری را جهت جلوگیری از افزایش بیماری به کار می‌برد.

پاسخ درست پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) یافته‌های به‌دست‌آمده از روش علمی، خصوصی و شخصی نیست. این عبارت مربوط به کدام ویژگی‌های روش علمی است؟

ب) از جمله رفتارهایی که به‌صورت مستقیم قابل مشاهده نیستند می‌توان به کدام مورد اشاره کرد؟

(۱) الف) تکرارپذیری ب) فرآیندهای ذهنی (۲) الف) تعریف عملیاتی ب) فرآیندهای ذهنی

(۳) الف) تکرارپذیری ب) شناخت (۴) الف) تعریف عملیاتی ب) شناخت

سلسله مراتب بیان‌های علمی در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

(۲) مسئله، نظریه، اصول یا قوانین، فرضیه

(۱) مسئله، فرضیه، اصول یا قوانین، نظریه

(۴) مسئله، اصول یا قوانین، فرضیه، نظریه

(۳) فرضیه، مسئله، نظریه، اصول یا قوانین

استاد علیرضا افشار

”همایش ها“

@hamayesh_dr_afshar

گزینه ۴

۱

گزینه ۳

۲

p گزاره‌ای درست و q گزاره‌ای نادرست است. بنابراین ارزش $(q \Rightarrow p)$ درست است. $\sim q$ درست است، بنابراین ارزش $r \vee \sim q$ نیز درست است.

$$\underbrace{(q \Rightarrow p)}_T \Leftrightarrow \underbrace{(r \vee \sim q)}_T \equiv T$$

گزینه ۳

۳

گزاره صورت سوال نادرست است، پس گزینه‌ای را می‌خواهیم که ارزش نادرست دارد. گزینه "۳" نادرست است، زیرا هر ساعت ۶۰ دقیقه می‌باشد.

گزینه ۴

۴

p	T	T	F	F
q	T	F	T	F
$p \wedge q$	T	F	F	F
$\sim q \Rightarrow p$	T	T	T	F
$(p \wedge q) \vee (\sim q \Rightarrow p)$	T	T	T	F
$[(p \wedge q) \vee (\sim q \Rightarrow p)] \Rightarrow \sim q$	F	T	F	T

پس گزاره موردنظر در ۲ حالت ارزش نادرست دارد.

می‌دانیم گزاره‌های q و $\sim q$ ارزش‌های متضاد دارند. یعنی اگر یکی از آن‌ها درست باشد، دیگری قطعاً نادرست است. لذا:

$$(q \wedge \sim q) \equiv \text{نادرست}$$

از طرفی p و $\sim p$ هم ارزش‌های متضاد دارند، لذا:

$$(p \vee \sim p) \equiv \text{درست}$$

$$\Rightarrow \sim \underbrace{(q \wedge \sim q)}_{\text{نادرست}} \wedge \sim \underbrace{(p \vee \sim p)}_{\text{درست}} \equiv \text{نادرست} \wedge \text{درست} \equiv \text{نادرست}$$

p	q	$p \Rightarrow q$
ن	ن	د
ن	د	د
د	ن	ن
د	د	د

گزینه "۱": گزاره اول درست و گزاره دوم نادرست است. بنابراین ترکیب عطفی آن‌ها نادرست خواهد بود.

تذکر: اگر n عددی فرد باشد، حاصل $(-1)^n$ عددی منفی است.

گزینه "۲": هر دو گزاره نادرست بوده، بنابراین ترکیب فصلی آن‌ها نادرست است.

گزینه "۳": هر دو گزاره نادرست هستند، اما چون هم‌ارزش هستند، ارزش ترکیب دوشرطی آن‌ها درست است. تذکر:

$$۲ + (۳ \times ۴) = ۱۴$$

$$(\sqrt{۲} - ۱)^۲ = ۲ - ۲\sqrt{۲} + ۱ = ۳ - ۲\sqrt{۲}$$

گزینه "۴": مقدم درست و تالی نادرست می‌باشد؛ بنابراین ارزش گزاره شرطی نادرست است.

$$(\sim q \vee T) \wedge (F \wedge p) \equiv T \wedge F \equiv F$$

گزینه ۴

۹

- الف) گزاره نیست.
 ب) گزاره نادرست است.
 پ) گزاره نیست.
 ت) گزاره درست است.
 ث) گزاره نادرست است.

گزینه ۲

۱۰

$$q \vee \underbrace{\sim (p \vee \sim q)}_{\text{دمورگان}} \equiv q \vee \underbrace{(\sim p \wedge q)}_{\text{جابه‌جا می‌کنیم}} \equiv q \vee (q \wedge \sim p) \equiv q$$

گزینه ۲

۱۱

- گزینه ۱: "جمله امری می‌باشد و گزاره نیست."
 گزینه ۲: "گزاره است و دارای ارزش نادرست می‌باشد."
 گزینه ۳: "جمله پرسشی است و گزاره نمی‌باشد."
 گزینه ۴: "جمله عاطفی است و گزاره نمی‌باشد."

جدول ارزش گذاری ترکیب شرطی و دو شرطی به صورت زیر است:

p	q	$p \Rightarrow q$	$p \Leftrightarrow q$
د	د	د	د
د	ن	ن	ن
ن	د	د	ن
ن	ن	د	د

باتوجه به این جدول ارزش گذاری، گزاره داده شده را تشکیل می دهیم:

p	q	$p \Leftrightarrow q$	$p \Rightarrow q$	$(p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow (p \Rightarrow q)$
د	د	د	د	د
د	ن	ن	ن	د
ن	د	ن	د	ن
ن	ن	د	د	د

مطابق جدول تنها در حالتی که p دارای ارزش نادرست و q دارای ارزش درست باشد گزاره داده شده دارای ارزش نادرست است.

ابتدا حاصل $\sim (\sim s \wedge r)$ را به کمک قانون دمورگان به دست می آوریم:

$$\sim (\sim s \wedge r) \equiv \sim (\sim s) \vee (\sim r) \equiv s \vee \sim r$$

حال حاصل عبارت خواسته شده را به دست می آوریم.:

$$\sim r \wedge \underbrace{\sim (\sim s \wedge r)}_{s \vee \sim r} \equiv \sim r \wedge (s \vee \sim r) \equiv \sim r \wedge (\sim r \vee s) \stackrel{\text{قانون جذب}}{\equiv} \sim r$$

جای s و r را عوض می کنیم

هر دو گزاره $p \Rightarrow q$ و $\sim p \Rightarrow q$ فقط در حالتی درست هستند که بدون توجه به ارزش مقدم، گزاره تالی درست باشد. با این شرط یعنی درست بودن q و بدون توجه به ارزش p فقط گزاره شرطی گزینه اول بنابر قانون صحت تالی درست است.

ارزش گزاره $q \Rightarrow p$ به انتقای مقدم درست بوده و ارزش گزاره $(q \Rightarrow p) \wedge r$ به ارزش گزاره r بستگی دارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: چون گزاره‌ای درست است، پس $r \Rightarrow p$ و در نتیجه $(r \Rightarrow p) \vee q$ نیز درست می‌شود.

گزینه ۳: $r \Rightarrow p$ درست و q نادرست است، پس $(r \Rightarrow p) \Rightarrow q$ نادرست می‌شود.

گزینه ۴: $p \Rightarrow q$ گزاره‌ای نادرست است، پس $(p \Rightarrow q) \Rightarrow r$ به انتقای مقدم درست می‌شود.

می‌دانیم ارزش گزاره $(p \vee F)$ بستگی به ارزش p دارد.

$$(p \vee F) \equiv p$$

$$(\sim p \wedge q) \vee p \equiv p \vee (\sim p \wedge q)$$

از خاصیت توزیع‌پذیری استفاده می‌کنیم:

$$\begin{aligned} (\sim p \wedge q) \vee (p \vee F) &\equiv (\sim p \wedge q) \vee p \\ &\equiv (\sim p \vee p) \wedge (q \vee p) \equiv T \wedge (q \vee p) \equiv T \wedge F \equiv F \end{aligned}$$

عکس نقیض گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ به صورت $\sim q \Rightarrow \sim p$ بیان می‌شود.

$$(\sim q \wedge p) \vee (\sim p) \xrightarrow{\text{خاصیت جابه‌جایی}} (\sim p) \vee (\sim q \wedge p)$$

$$\xrightarrow{\text{خاصیت پخشی}} (\sim p \vee \sim q) \wedge \underbrace{(\sim p \vee p)}_T$$

$$\xrightarrow{\text{خاصیت دمورگان}} \sim(p \wedge q) \wedge T$$

برای اینکه ارزش گزاره نادرست باشد باید p و q ارزش درست داشته باشند:

$$\sim(T \wedge T) \wedge T \equiv \sim T \wedge T \equiv F \wedge T \equiv F$$

در سایر موارد اگر ارزش p و q ، درست - نادرست یا نادرست - درست و یا هر دو نادرست باشند، ارزش گزاره درست می‌شود. بنابراین برای اینکه ارزش گزاره نادرست باشد باید هم p و هم q ارزش درست داشته باشند.

$$(p \wedge \sim q) \vee \underbrace{(p \Rightarrow q)}_{\text{تبدیل شرطی به فصلی}} \equiv \underbrace{(p \wedge \sim q) \vee (\sim p \vee q)}_{\text{این دو پرانتز نقیض هم هستند}} \equiv T$$

علت این که دو پرانتز نقیض هم هستند این است که از هر پرانتز که نقیض بگیریم دیگری به دست می‌آید:

$$\sim (p \wedge \sim q) \equiv \sim p \vee \sim (\sim q) \equiv \sim p \vee q$$

گزینه‌های "۱"، "۲" و "۳" علی‌رغم خبری بودن همگی سلیقه‌ای هستند. گزینه "۴" گزاره است.

نثر این دوره به دو صورت ساده و پیچیده رواج دارد و نثر قالب هیچ‌کدام از این دو نیستند.

"این درخ تانند هم چن خاک کی یان دست ها بر کرد ده اند از خاک دان"

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه "۱": این دوره، دوره رواج و رونق تازه یافتن ادبیات است.

گزینه "۲": به هنرهایی مثل نگارگری و خطاطی در کنار ادبیات اهمیت داده می‌شد.

گزینه "۳": قرآن و شاهنامه در دوره بایسنقر میرزا به خط خوش و تهذیب نوشته شد و به شاهنامه و قرآن بایسنقری معروف است.

"مکاتیب" و "مجالس سبعة" اثر مولوی؛ همچنین: "فیه ما فیه، مثنوی و دیوان شمس"

"صد پند" و "رساله دلگشا" اثر عبید زاکانی؛ همچنین: "اخلاق الاشراف و موش و گربه"

"نفحات الانس" و "بهارستان" اثر جامی؛ همچنین "تحفة الاحرار"

"عشاق‌نامه" و "لمعات" اثر فخرالدین عراقی

معرفی آثار دیگر:

تاریخ گزیده: حمدالله مستوفی

جامع التواریخ: رشیدالدین فضل‌الله همدانی

تذکره الاولیا: عطار

تاریخ جهانگشا: عطاملک جوینی

مرصادالعباد: نجم‌الدین رازی

جمشید و خورشید: سلمان ساوجی

گزینه ۴

۲۵

عظامک جوینی با نفوذی که در حکومت مغولان داشت از نوجوانی به کارهای دیوانی پرداخت و اطلاعات فراوانی درباره تاریخ مغولها کسب کرد. تاریخ جهانگشا از تألیفات ارزشمند اوست.

گزینه ۴

۲۶

"المعجم" درباره علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر است. اما سایر آثار درون مایه عرفانی دارند.

گزینه ۳

۲۷

وزن بیت گزینه ۳: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن فععلن

وزن ابیات دیگر: فعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

نکته: اگرچه از طریق خوانش و درک آهنگ ابیات باید به این تست پاسخ دهیم، باید یادآور شویم که اگر وزن یک شعر یا بیت حاصل تکرار فعلاتن باشد شاعر می‌تواند در رکن اول به جای فعلاتن، فاعلاتن بیاورد. مانند بیت سوم.

گزینه ۳

۲۸

واژه‌های "آرزومندم، خرسندم، پراکندم و سوگندم" قافیه هستند.

الف	خ را ما نز	د رم با زا	ک تز جان آ	ر زو من دم
ب	ب دی دا ر	تُ خش نو دم	ب گف تا ر	تُ خُر سن دم
ج	ک من مه ر	د گریا ران	ز هر سوی	پ را کن دم
د	ب حق ق دو	س تی جا نا	ک با ور دا	ر سو گن دم

گزینه ۲

۲۹

تاریخ و صاف از وصاف‌الحریره است. اثر تاریخی عظامک جوینی "تاریخ جهانگشا" نام دارد. رساله دلگشا اثر معروف عبید زاکانی است. تذکره دولتشاه اثر دولتشاه سمرقندی است که در قرن نهم به تشویق امیرعلی شیر نوایی نوشته است.

گزینه ۲

۳۰

کشته شدن نویسندگان و دانشمندان و متواری شدن آنها.

گزینه ۲

۳۱

"د ل دی نم ش د دل بر ب م لا مت بر خاست" "گ ف ت با ما م ن شین کز تو س لا مت بر خاست"

گزینه ۳

۳۲

"حاصل چینش منظم پایه‌های آوایی یا ارکان عروضی است."

گزینه ۱

۳۳

حمدالله مستوفی از نویسندگان و تاریخ‌نگاران این قرن است نه از شاعران قرن هشتم.

گزینه ۳

۳۴

کمال‌الدین اسماعیلی مدّاح جلال‌الدین خوارزمشاه که در سال ۶۳۵ هـ. ق به دست مغولان در اصفهان کشته شد.

گزینه ۲

۳۵

"هر کِ چی زی دوست دا رد جا نِ دل بر وی گُ ما رد"

گزینه ۲

۳۶

"سلمان ساوجی، عبید زاکانی، مستوفی، جامی"

گزینه ۱

۳۷

نثر کتاب مرصادالعباد مصنوع به حساب نمی‌آید. نثر این کتاب مسجع است.

گزینه ۱

۳۸

حکومت صفوی پس از کشاکش‌های به وجود آمده در ایران روی کار آمد و مذهب شیعه را ترویج کرد و به شعر ستایشی و درباری و عاشقانه‌های زمینی بی‌توجه بود.

گزینه ۱

۳۹

نظامی شاعر قرن هشتم و جامی شاعر قرن نهم است؛ تیموریان در قرن نهم به ایران حمله کردند و سبک عراقی بازه زمانی قرن هفتم تا نهم را دربرمی‌گیرد.

گزینه ۴

۴۰

مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه "۴": معشوق با دادن درد و رنج به عاشق، او را درمان می‌کند. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه "۱": خرسندی، تسکین درد است.
گزینه "۲": درد عشق درمانی ندارد.
گزینه "۳": ترک طمع موجب آرامش روح و تسکین درد روح است.

گزینه ۴

۴۱

مؤلفان تاریخ‌های عمومی، نگارش تاریخ جهان را از آفرینش عالم، آغاز می‌کردند.

گزینه ۲

۴۲

از برجسته‌ترین آثار تاریخ سلسله‌ای می‌توان به کتاب "التاجی فی اخبار الدولة الدیلمیة" از ابواسحاق صابی در تاریخ آل‌بویه اشاره کرد. کتاب تاریخ بیهقی اثر ابوالفضل بیهقی در تاریخ غزنویان از مشهورترین تاریخ‌های سلسله‌ای است. کتاب تاریخ عالم‌آرای عباسی تألیف اسکندربیک ترکمان در تاریخ صفویان نیز یکی از مشهورترین آثار در این حوزه محسوب می‌شود.

گزینه ۲

۴۳

در روش ترکیبی مورخ با مطالعه و مطابقت همه روایات یک گزارش تنظیم می‌کند در این روش وی ناچار به انتخاب و گزینش است و امکان دارد از برخی جنبه‌ها چشم‌پوشی کند.

گزینه ۲

۴۴

سرودن منظومه‌های حماسی و تاریخی در دوره مغولان رواج و رونق بسیاری یافت. (از برجسته‌ترین منظومه‌های حماسی و تاریخی، شاهنامه اثر حکیم ابوالقاسم فردوسی است).

گزینه ۴

۴۵

سیاست‌نامه خواجه نظام‌الملک توسی، وزیر مقتدر عصر سلجوقی، یکی از برجسته‌ترین سیاست‌نامه‌ها است.

گزینه ۴

۴۶

از مشهورترین چهره‌های سبک تاریخ‌نگاری ترکیبی می‌توان به بلاذری نویسنده فتوح‌البلدان و اخبارالطوال نوشته دینوری اشاره کرد. گزینه ۳ نادرست؛ ابن‌سعد واقدی نویسنده، طبقات‌الکبری و یعقوبی نویسنده البلدان قدیمی‌ترین متن جغرافیایی به زبان عربی می‌باشد.

گزینه ۲

۴۷

عجائب‌المقدور جزء تک‌نگاری‌ها، شاهنامه جزء تاریخ‌های منظوم و المسالک‌والممالک جزء متون جغرافیایی است.

گزینه ۴

۴۸

کتاب تجارب‌الامم ابوعلی مسکویه، تاریخ بیهقی و مروج‌الذهب مسعودی از جمله تاریخ‌نگاری تحلیلی و فتوح‌البلدان و اخبارالطوال از جمله تاریخ‌نگاری ترکیبی است.

پاسخ و تحلیل:

تاریخ‌های محلی یکی از مهم‌ترین گونه‌های تاریخ‌نگاری و یکی از گنجینه‌های مهم اطلاعات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و نظامی و نیز جغرافیایی شهرها و مناطق ایران است. انگیزه اصلی نویسندگان این دسته از کتاب‌های تاریخی، ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی، بیان ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی و نگارش زندگی‌نامه مفاخر و مشاهیر محلی بوده است. از معروف‌ترین آثار تاریخی محلی می‌توان به تاریخ سیستان از مؤلفی ناشناخته، در موضوع تاریخ سیستان از ایام قدیم تا سال ۷۲۵ قمری بود. گزینه ۱ فارسانه اثر ابن بلخی است و متعلق به تاریخ‌های محلی؛ تاریخ رویان تألیف اولیاءالله آملی است (گزینه ۲)؛ و حدودالعالم هم نویسنده ناشناسی دارد، ولی متعلق به نوشته‌های جغرافیایی است.

از مهم‌ترین و مشهورترین تاریخ‌های عمومی می‌توان به تاریخ طبری تألیف محمد بن جریر طبری اشاره کرد. گزینه ۴ نادرست؛ کتاب تاریخ بیهقی اثر ابوالفضل بیهقی در تاریخ غزنویان از مشهورترین تاریخ‌های سلسله‌ای است.

جغرافی‌دان‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، یک یا چند معیار را به کار می‌گیرند. آن‌ها باتوجه به این معیارها، حدود یا مرزهای هر ناحیه را روی نقشه رسم می‌کنند و نواحی مختلف را روی نقشه نمایش می‌دهند.

در واقع، هر ناحیه شرایط خاصی را به انسان‌ها ارائه می‌کند و انسان‌ها در چارچوب آن شرایط دست به عمل می‌زنند. برای مثال، مردم نواحی گرم و خشک یا نواحی بسیار سرد، برای کنترل محیط از روش‌های متفاوتی استفاده می‌کنند یا احداث راه‌آهن در کشوری که نواحی مرتفع و کوهستانی دارد، دشوارتر و پرهزینه‌تر از کشوری است که بیشتر زمین‌های آن پست و جلگه‌ای هستند.

بیشتر نواحی صنعتی اروپا در غرب و مرکز این قاره قرار گرفته‌اند.

نواحی فقط تحت تأثیر روابط معمول انسان‌ها و محیط طبیعی نیستند، بلکه حکومت‌ها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی نیز به شدت بر نواحی تأثیر می‌گذارند.

تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است؛ البته در نواحی انسانی مانند نواحی زبانی و قومی، تعیین مرز نواحی دشوارتر از نواحی طبیعی مثل نواحی خاک یا زیست‌بوم‌ها است.

گزینه ۴

۵۶

زیست‌بوم‌ها جزء نواحی طبیعی هستند که هر یک به سبب پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی که دارند از بقیه متمایز می‌شوند.

گزینه ۳

۵۷

در ناحیه مشخص شده قسمت "الف" زبان رسمی ایتالیایی و "ب" زبان آلمانی می‌باشد.
گزینه ۲ نادرست؛ زبان رمانش زبان رسمی بخشی از شرق این کشور و زبان فرانسه زبان رسمی بخش غربی می‌باشد.

گزینه ۴

۵۸

ناحیه‌بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و بر اساس طرز تفکر یک جغرافی‌دان و شیوه کار او صورت می‌گیرد.

گزینه ۱

۵۹

پراکندگی نواحی قومیت در افغانستان به ترتیب از بیشترین به کمترین؛ پشتون، تاجیک، هزاره، ازبک، ایماق، ترکمن و بلوچ می‌باشد. گزینه ۲ نادرست، ایماق‌ها و ازبک‌ها کمتر از ۱۰٪ پراکندگی دارند.

گزینه ۴

۶۰

بیشتر نواحی صنعتی اروپا در غرب و مرکز این قاره قرار گرفته‌اند.

گزینه ۲

۶۱

بخش فردی جهان انسانی را جهان ذهنی و بخش اجتماعی آن را جهان فرهنگی نیز می‌نامند.

گزینه ۲

۶۲

فرهنگ جهانی باید روح تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.

گزینه ۱

۶۳

قرآن کریم از باورها و اعمالی که مانع دستیابی انسان به حقیقت خود و جهان هستی می‌شوند به انحلال و سلاسل یاد می‌کند.
نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

گزینه ۱

۶۴

بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فرد انسان‌ها بازمی‌گردد. ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد.

گزینه ۱

۶۵

فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم و منطقه خاصی است، از محدوده قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند و جهانی نمی‌شوند؛ مگر اینکه نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند.

گزینه ۳

۶۶

کسانی که جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و عینی می‌دانند، جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند. گروهی که جهان عینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند، این جهان را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند. از نظر این گروه، ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.

گزینه ۳

۶۷

دفاع از لایه‌های بنیادین و هویتی خود ← ویژگی عقلانیت در فرهنگ مطلوب جهانی
امکان دآوری درباره حق یا باطل بودن فرهنگ‌های مختلف ← محدود نشدن علوم اجتماعی به معنای تجربی آن
پیدایش برخی نهضت‌های جدید دینی ← سکولاریسم پنهان

گزینه ۲

۶۸

فرهنگ جهانی باید از معنویت که ارزشی جهان‌شمول است، برخوردار باشد.

گزینه ۲

۶۹

در گزینه ۱: بخش اول و دوم درست است.

در گزینه ۴: بخش اول نادرست و بخش دوم درست است.

در گزینه ۳: هر دو بخش نادرست است.

گزینه ۴

۷۰

بیان اندیشه به صورت گفتار و نوشتار مربوط به جهان فرهنگی است.

گزینه ۴

۷۱

ملاصدرا، فیلسوف بزرگ اسلامی مشغول بودن به امور عادی زندگی و تفکر در آن‌ها را " فطرت اول " و ورود به آن پرسش‌های اساسی و تفکر در آن‌ها را " فطرت ثانی " یعنی فطرت دوم می‌نامد. وی ماندن در فطرت اول را شایسته انسان نمی‌داند. (رد دیگر گزینه‌ها)

و از انسان‌ها می‌خواهد که بکوشند از فطرت اول عبور کنند و به فطرت ثانی که مرحله‌ای برتر و عالی‌تر است برسند. (رد گزینه ۱)

گزینه ۲

۷۲

ملاصدرا یا صدرالمآلهین شیرازی، فیلسوف ایرانی مسلمان شیعی قرن دهم و یازدهم هجری است که مردم را در برخورد با علم و دانش به دو دسته واقف و سائر تقسیم نموده است. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: قسمت دوم گزینه بیان درستی ندارد؛ زیرا سائر در تلاش است یا می‌کوشد که از تنگنای ظواهر و محسوسات عبور کند و به جهان وسیع معقولات راه یابد نه اینکه قطعاً از ظواهر و محسوسات عبور کرده باشد. گزینه‌های ۴ و ۳: تقسیم‌بندی مردم به واقف و سائر از ملاصدرا است نه علامه طباطبایی.

گزینه ۴

۷۳

زیرا فلسفه دربارهٔ بنیادی‌ترین مسئله‌ها از روش‌های عقلی و استدلالی استفاده می‌کند و به سوالات سطحی نمی‌پردازد. سایر سوالات در حیطهٔ علوم تخصصی پاسخ داده نمی‌شود.

گزینه ۱

۷۴

دانشمندان زمان سقراط و قبل‌ازآن خود را "سوفیست" یعنی دانشمند می‌خواندند.

گزینه ۴

۷۵

در روانشناسی با این تفکر بر هر دو بُعد تأکید می‌شود.

گزینه ۲

۷۶

سوفیست‌ها برای حقیقت و واقعیت ارزش و اعتباری قائل نبودند و معتقد بودند هرکس، هرچه خود می‌فهمد همان حقیقت و واقعیت است.

گزینه ۲

۷۷

مبانی و زیربنای علوم در فلسفه بررسی می‌شوند و به آن فلسفهٔ مضاف آن دانش می‌گویند.

گزینه ۱

۷۸

تا زمانی که انسان با همان سوال‌های معمولی و روزانه روبه‌رو است و به دنبال پاسخ آن‌ها است، در مرحلهٔ اول تفکر قرار دارد که می‌توان آن را "تفکر غیرفلسفی" نامید.

گزینه ۳

۷۹

بهترین راه برای شناخت مکتب فکری این است که فلسفه‌ای را مطالعه کنیم که پشتوانهٔ فکری آن مکتب است. رد گزینه‌ها:

لزوما داشتن آگاهی نسبت به بنیان‌گذار یک مکتب فلسفی بدون مطالعه دیدگاه و تفکر او عملاً کمکی به شناخت آن مکتب نمی‌کند. (رد گزینه ۱)

گزینه ۴

۸۰

علم اخلاق دربارهٔ چگونگی کسب فضیلت‌ها و دوری از بدی‌ها بحث می‌کند.

گزینه ۱

۸۱

به پاسخ‌های خردمندان و سنجیده به مسائل علمی فرضیه می‌گویند.

گزینه ۱

۸۲

در مفهوم فرآیند می‌خوانیم که در جستجوی چیزی بودن باعث می‌شود تا روش علمی، هدفمند باشد.

گزینه ۳

۸۳

در مثال ذکرشده اگر فرد پاسخ موفقیته‌آمیزی ارائه دهد نشان‌دهندهٔ حافظه او می‌باشد که از جمله فرآیندهای ذهنی است که به‌صورت غیرمستقیم بررسی شده است. امروزه از فرآیندهای ذهنی با واژهٔ شناخت تعبیر می‌شود.

گزینه ۳

۸۴

پردازش به معنای دریافت و فهم بیشتر است.

گزینه ۲

۸۵

در شیوهٔ خردگرایانه با کمک فلسفه و روش‌های مبتنی بر منطق، به حقیقت چیزی پی‌می‌برند.

گزینه ۲

۸۶

لوب گیجگاهی در ناحیهٔ گیجگاهی قرار دارد و نقش عمده‌ای در ادراک اطلاعات شنوایی دارد. قشر خاکستری گیجگاهی در ادراک بینایی و رفتارهای هیجانی و انگیزشی نیز نقش دارد.

گزینه ۲

۸۷

فرضیه‌ها می‌توانند ضمن اینکه در پاسخ به یک سوال بیابند باعث طرح سوال‌های دیگر هم بشوند. فرضیه‌ها در صورت تایید تجربی به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند.

گزینه ۲

۸۸

شناسایی علل و دلایل ابتلای بیمار به وسواس نشانگر پرداختن به چرایی اتفاق افتادن پدیدهٔ موردنظر است که مبین مرحلهٔ تبیین می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱: توصیف بیماری

گزینهٔ ۳: پیش‌بینی

گزینهٔ ۴: کنترل

بررسی موارد:

مورد "الف": یافته‌های به‌دست‌آمده از روش علمی، خصوصی و شخصی نیست. این عبارت مربوط به ویژگی تکرارپذیری در روش علمی است.
مورد "ب": بسیاری از رفتارها به‌صورت مستقیم قابل مشاهده نیستند که از جمله آن‌ها فرآیندهای ذهنی است.

سلسله مراتب بیان‌های علمی به ترتیب عبارت‌اند از: مسئله، فرضیه، اصول یا قوانین، نظریه.

